

Jednoduchý průvodce zápisem pro rodiče budoucích prvňáčků, neboli třináct kroků pro klid rodičovské duše - aktualizované znění k 1. 1. 2026.

<https://www.skolanehvizdy.cz/o-skole/zapisy-do-prvniho-rocniku/>

Vážení rodiče, snažil jsem se vytvořit pro Vás jednoduchý manuál, který by Vás měl provést zápisem. Dával jsem se na to celé jako rodič, nikoli jako ředitel školy. Kladu si otázku, jednoduše na ni odpovídám a připojuji právní rámec své odpovědi. Snad Vám to pomůže. Pojdme na to:

1/ Kdy mám povinnost přihlásit své dítě k plnění povinné školní docházky a do jaké školy mám jít?

Pokud moje dítě dovrší šesti let k 1. 9. příslušného školního roku, musím jej zapsat. Je to moje zákonná povinnost.

§36, odst. 3) a 4) zákona 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění:

(3) Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, pokud mu není povolen odklad. Dítě, které dosáhne šestého roku věku v době od září do konce června příslušného školního roku, může být přijato k plnění povinné školní docházky již v tomto školním roce, je-li přiměřeně tělesně i duševně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce. Podmínkou přijetí dítěte narozeného v období od září do konce prosince k plnění povinné školní docházky podle věty druhé je také doporučení vyjádření školského poradenského zařízení, podmínkou přijetí dítěte narozeného od ledna do konce června doporučení vyjádření školského poradenského zařízení a odborného lékaře, která k žádosti přiloží zákonný zástupce.

(4) Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 15. ledna do 15. února kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku. Zákonný zástupce v žádosti o přijetí vedle obecných náležitostí podle správního řádu uvede

a) mateřskou školu, ve které se dítě vzdělává nebo je individuálně vzděláváno,

b) základní školu, v jejíž přípravné třídě nebo přípravném stupni se dítě vzdělává,

c) zahraniční školu na území České republiky, ve které se dítě vzdělává a ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky podle § 38a, nebo

d) údaj, že se na dítě nevztahuje povinné předškolní vzdělávání, pokud se dítě nevzdělává v žádné škole podle písmen a) až c).

Mohu si zvolit **jakoukoli školu**, ale pozor – **přednostní právo** k přijetí do školy mám **ve svém školském spádovém obvodu**.

§36, odst. 5) a 7) zákona 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění:

(5) Žák plní povinnou školní docházku v základní škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má žák místo trvalého pobytu, v případě cizince místo pobytu žáka (dále jen „spádová škola“), pokud zákonný zástupce nezvolí pro žáka jinou než spádovou školu. Pokud je dítě přijato na jinou než spádovou školu, oznámí ředitel této školy tuto skutečnost řediteli školy spádové, a to nejpozději do konce května kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku.

(7) Ředitel spádové školy je povinen přednostně přijmout žáky s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu a žáky umístěné v tomto obvodu ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči, a to do výše povoleného počtu žáků uvedené ve školském rejstříku.

2/ Jaké doklady k zápisu potřebuji?

Potřebuji **doklad totožnosti a rodný list dítěte**. Pokud z dokladu totožnosti nevyplývá trvalý pobyt dítěte v Nehvizdech a v obcích, které mají uzavřenu smlouvu o plnění povinné školní docházky, potřebuji kupní či nájemní smlouvu na dům či byt nebo čestné prohlášení ve věci trvalého bydliště.

3/ Co když své dítě nepřihlásím? Přejde na to někdo?

Přijde. Matriky jsou velmi dobře provázány, do hry pak vstoupí OSPOD a na problém je zaděláno. Je to jedna z mých základních rodičovských povinností. Dopustím se tím přestupku dle ustanovení §182a) školského zákona. Dítě musím k plnění povinné školní docházky přihlásit i v případě, že uvažuji o tom, že budu své dítě **vzdělávat doma**. To mi umožňuje ustanovení §40 a 41), zákona 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění:

§ 40

Druhy jiného způsobu plnění povinné školní docházky

Jiným způsobem plnění povinné školní docházky se rozumí

a) individuální vzdělávání žáka, které se uskutečňuje bez pravidelné účasti ve vyučování ve škole,

b) vzdělávání dětí s hlubokým mentálním postižením.

§ 41

Individuální vzdělávání žáka

(1) O povolení individuálního vzdělávání žáka rozhoduje ředitel školy, kam byl žák přijat k plnění povinné školní docházky, na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka.

4/ Co když má moje dítě z loňského roku odklad?

Tak jsem v pohodě, nikam nemusím, dítě je přijato do té školy, která o odkladu rozhodla. Pokud se rozhodnu umístit své dítě do jiné školy, mám na to právo – pokud mi ho jiná škola vezme. Slušnost je oznámit tuto skutečnost škole, která mi dítě primárně zapsala.

5/ Co když mám mladší dítě, ve školce se nudí a já ho chci dát do školy dřív?

Tak můžu. Pokud mé dítě bude šestileté do 31. 12., potřebuji k tomu kladné vyjádření poradny, pokud dovrší šesti let věku do 30. 6., potřebuji vyjádření poradny a odborného lékaře – např. pediatra, psychologa apod.

§36, odst. 3) zákona 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění:

(3) Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, pokud mu není povolen odklad. Dítě, které dosáhne šestého roku věku v době od září do konce června příslušného školního roku, může být přijato k plnění povinné školní docházky již v tomto školním roce, je-li přiměřeně tělesně i duševně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce. Podmínkou přijetí dítěte narozeného v období od září do konce prosince k plnění povinné školní docházky podle věty druhé je také doporučující vyjádření školského poradenského zařízení, podmínkou přijetí dítěte narozeného od ledna do konce června doporučující vyjádření školského poradenského zařízení a odborného lékaře, která k žádosti přiloží zákonný zástupce.

6/ Musí být dítě u zápisu fyzicky přítomno?

Naše zápisy probíhají prezenční formou, abychom se poznali a o budoucím prvňáčkovi se dozvěděli co nejvíce. Abychom předešli zmatkům využíváme rezervační systém, který spouštíme s dostatečným předstihem před zahájením vlastního zápisu. Nicméně – pokud rodiče nechtějí, dítě u zápisu být přítomno nemusí, totéž platí i v případě nemoci apod. Vždycky je ale v odůvodněném případě možnost domluvit si náhradní termín pro zápis, a to v rozmezí od 15. ledna do 15. února

§ 3a) vyhlášky 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, v platném znění

§ 3a) (1) Zápis k povinné školní docházce (dále jen "zápis") je složen z formální části a, **je-li při zápisu přítomno i zapisované dítě a souhlasí-li s tím zákonný zástupce dítěte**, rovněž z rozhovoru a případně dalších činností s dítětem. Zákonný zástupce dítěte může být přítomen u všech součástí zápisu.

(2) V průběhu formální části zápisu zákonný zástupce dítěte požádá o zápis dítěte k plnění povinné školní docházky.

(3) Rozhovor pedagogického pracovníka se zapisovaným dítětem trvá nejvýše 20 minut. Rozhovor je zaměřen na motivování dítěte pro školní docházku a orientační posouzení jeho školní připravenosti.

(4) Pokud škola připraví i jiné činnosti spojené s orientačním posouzením školní připravenosti dítěte formou hry nebo jinou vhodnou formou, je doba jejich trvání nejvýše 60 minut.

(5) Školní připravenost dítěte se orientačně posuzuje ve vztahu k očekávaným výstupům vzdělávacích oblastí rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Škola v průběhu zápisu nezjišťuje dosaženou úroveň rozvoje ve všech vzdělávacích oblastech stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, nýbrž volí schopnosti a dovednosti, jejichž úroveň rozvoje lze v průběhu zápisu orientačně posoudit.

(6) Škola při zápisu prokazatelným způsobem informuje zákonného zástupce dítěte, jak může do doby zahájení povinné školní docházky pomoci dítěti v jeho dalším rozvoji.

(7) Škola před zahájením zápisu zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup informace k organizaci a průběhu zápisu, které obsahují kritéria pro přijímání žáků, počet žáků, které je možné přijmout, popis formální a případných dalších částí zápisu a popřípadě další údaje.

7/ Jak je to s odkladem? Rozhoduje datum narození dítěte:

Odklad PŠD – pro zápisy konané v roce **2026** se u dětí narozených nejdříve 1. dubna 2020 postupuje podle školského zákona ve znění účinném do 31. srpna 2025, tedy poradna + pediatr nebo psycholog, u dětí starších podle nových pravidel níže

Odklad PŠD – pro zápisy konané v roce **2027** se u dětí narozených nejdříve 1. července 2021 postupuje podle školského zákona ve znění účinném do 31. srpna 2025, tedy poradna + pediatr nebo psycholog, u dětí starších podle nových pravidel níže

Odklad PŠD – pro zápisy konané v roce **2028** platí pro všechny děti nová pravidla povolování odkladů PŠD

Odklad mému dítěti **povolí ředitel školy**, kterého v průběhu zápisu o odklad požádám. Použiji k tomu formulář školy nebo sestavím písemnou žádost a připojím k ní stanovisko poradny a odborného lékaře s výjimkou **lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru praktický lékař pro děti a dorost nebo v oboru pediatrie, nebo klinického psychologa**. O odklad musím žádat v průběhu zápisu, tedy od 15. ledna do 15. února. Potřebné podklady – poradna + další odborník - závisí na datu narození dítěte (tabulka výše).

§37, odst. 1) až 6) zákona 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění:

(1) Požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte v době zápisu dítěte k povinné školní docházce stanovené ředitelem školy podle § 46 odst. 1, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o 1 školní rok, pokud zdravotní stav dítěte dlouhodobě neumožňuje jeho účast ve vyučování a tato skutečnost je doložena doporučujícím posouzením

a) lékaře, s výjimkou lékaře se specializovanou způsobilostí v oboru praktický lékař pro děti a dorost nebo v oboru pediatrie, nebo klinického psychologa, a

b) školského poradenského zařízení, které přihlédne k posouzení podle písmene a).

(2) Začátek povinné školní docházky lze odložit pouze jednou.

(3) Školské poradenské zařízení musí zároveň s doporučujícím posouzením podle odstavce 1 vydat také doporučení podpůrného opatření spočívajícího ve vzdělávání dítěte v mateřské škole nebo v přípravné třídě základní školy podle individuálního vzdělávacího plánu. Věta první neplatí pro doporučující posouzení dítěte, jemuž bylo školským poradenským zařízením doporučeno zařazení do přípravného stupně základní školy speciální.

(4) Náležitosti doporučujícího posouzení podle odstavce 1 písm. b) stanoví ministerstvo vyhláškou.

(5) Pokud ředitel školy rozhodne o odkladu povinné školní docházky, informuje zákonného zástupce o povinnosti předškolního vzdělávání dítěte a způsobech jejího plnění.

(6) Pokud ředitel školy, která není spádovou školou dítěte, rozhodne o odkladu povinné školní docházky podle odstavce 1, oznámí tuto skutečnost bez zbytečného odkladu řediteli spádové školy.

8/ S kým se mohu poradit o odkladu nebo dřívějším nástupu do školy?

Své dítě znám nejlépe já sám, ale potřebuji-li radu, popovídám se svou mateřskou školou, základní školou (školním poradenským pracovištěm základní školy), případně se obrátím na pedagogicko-psychologickou poradnu. Kontakty najdu třeba ZDE: <https://www.skolanehvizdy.cz/o-skole/skolni-poradenske-pracoviste-a-spoluprace-s-poradnou/>

9/ Co když chci odklad nebo dřívější nástup dítěte do školy a nemám v době podání žádosti k dispozici požadovaná odborná vyjádření?

Tak se nic neděje, ředitel školy podle správního řádu pozastaví řízení a já podklady dodám, jakmile je budu mít. Poté ředitel školy o odkladu nebo dřívějším nástupu do školy rozhodne. **Požádat ale musím v době zápisu, na to pozor!** Potřebné dokumenty je nutné dodat nejdéle do 31.8. daného roku zápisu.

10/ Co když moje dítě bude v první třídě hodně nemocné nebo nebude školu zvládat? Dá se s tím něco udělat?

Tzv. dodatečný odklad už není možný. **Žák 1. ročníku postoupí do vyššího ročníku bez ohledu na výsledky vzdělávání:**

§52, odst. 1, písm. c) zákona 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění, platný od 1. 9. 2026

11/ Pokud je moje dítě zapsáno k plnění povinné školní docházky, dostanu na to nějaký papír?

Nedostanu. Celé řízení je vedeno pod registračním číslem, to je mi přiděleno a já se musím podívat do zveřejněného seznamu, že tam opravdu naše číslo je, tudíž máme doma prvňáčka. Papír dostanu jen na odklad nebo když škola mé žádosti o zápis z nějakého důvodu nevyhoví.

§183, odst. 2) zákona 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění:

(2) Rozhodnutí, kterým se vyhovuje žádosti o přijetí ke vzdělávání, se oznamují zveřejněním seznamu uchazečů pod přiděleným registračním číslem s výsledkem řízení u každého uchazeče. Seznam se

zveřejňuje na veřejně přístupném místě ve škole a v případě základní, střední a vyšší odborné školy též způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to alespoň na dobu 15 dnů, obsahuje datum zveřejnění a v případě středních škol též poučení o právních následcích neodevzdání zápisového lístku podle § 60g) odst. 7. Zveřejněním seznamu se považují rozhodnutí, kterými se vyhovuje žádostem o přijetí ke vzdělávání, za oznámená.

12/ Co když chci, aby mé dítě plnilo povinnou školní docházku v zahraničí, v zahraniční škole na území ČR nebo v evropské škole?

To samozřejmě lze. Pokud své dítě přihlásím k plnění povinné školní docházky v **zahraniční škole**, ve **škole při diplomatické misi či konzulátu ČR** nebo v **evropské škole**, **nemusím (ale mohu) dítě zapsat do české školy**. Pokud zapíši dítě do **zahraniční školy na území ČR**, **musím jej zapsat i do české školy** – řídím se ustanoveními §38) zákona 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění:

§ 38

(1) Žák může plnit povinnou školní docházku také

- a) ve škole mimo území České republiky,*
- b) ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky,*
- c) v zahraniční škole uskutečňující na území České republiky vzdělávání podle zahraničního vzdělávacího programu, zřízené na území České republiky cizím státem, právnickou osobou se sídlem mimo území České republiky nebo cizím státním občanem, která není zapsána v rejstříku škol a školských zařízení a z důvodu uplatnění obsahu zahraničního vzdělávacího programu ani o zápis do rejstříku škol a školských zařízení nežádá, v níž ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky v příslušném školním roce, nebo*
- d) v evropské škole působící na základě Úmluvy o statutu Evropských škol^{24a)} (dále jen "evropská škola").*

(2) Pokud žák nemůže v zahraničí plnit povinnou školní docházku způsobem uvedeným v odstavci 1 písm. a), b) nebo d), plní povinnou školní docházku formou individuální výuky.

(3) Žák, který plní povinnou školní docházku způsobem uvedeným v odstavci 1 písm. a), b) nebo d) nebo v odstavci 2, **může být** na základě rozhodnutí zákonného zástupce zároveň žákem spádové školy nebo jiné školy zapsané v České republice do rejstříku škol a školských zařízení, kterou zvolil zákonný zástupce žáka. Žák, který plní povinnou školní docházku způsobem uvedeným v odstavci 1 písm. c), **musí být** zároveň žákem spádové školy nebo jiné školy zapsané v České republice do rejstříku škol a školských zařízení, kterou zvolil zákonný zástupce žáka.

(4) Zákonný zástupce žáka je povinen oznámit řediteli školy uvedené v odstavci 3 předpokládanou dobu plnění povinné školní docházky způsobem uvedeným v odstavci 1 nebo 2, adresu místa pobytu žáka a popřípadě i adresu příslušné školy uvedené v odstavci 1. Zákonný zástupce žáka je povinen přihlásit žáka do školy uvedené v odstavci 1 písm. a), b) nebo d) nejpozději do dvou týdnů po příjezdu žáka do země pobytu.

13/ Co když se v tom stejně vůbec nevyznám?

Tak napiši mail na reditel@skolanehvizdy.cz nebo zavolám řediteli školy na na 603 726 127 a poradím se.

Většinou je s naším ředitelem rozumná řeč ☺.

Tak držíme palce a na Vaše mladé dámy a mladé pány se v první třídě velmi těšíme.

Na Vás rodiče v červnu na první rodičovské schůzce.

Dr. Luboš Rýdlo, ředitel školy